

Šta je petak za muslimana?

Zahvala pripada Uzvišenom Allahu, i neka je mir i spas na najodabranijeg Allahovog poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i sve ashabe!

Poštovani brate u islamu!

Uzvišeni Allah odlikovao je ummet Allahovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, brojnim i veličanstvenim odlikama i vrijednostima... Među njih, nesumnjivo, spada i vrijednost dana džume (petka).

Od Ebu Hurejre, Allah bio njime zadovoljan, prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: «Allah je odvratio od džume one koji su bili prije nas, pa židovi imaju subotu, kršćani nedjelju, a Allah je nas uputio na dan džume (petak). Stoga je učinio da dan džume bude prvi, pa ga slijede subota, pa nedjelja. Također, Allah nam je dao prvenstvo nad njima na Sudnjem danu! Mi smo posljednji stanovnici dunjaluka, a prvi na Sudnjem danu za kojima će se ostala stvorenja povoditi.» (Muslim)

Rekao je hafiz Ibn Kesir: «Dan džume je nazvan džumom zbog toga što je to izvedenica iz riječi el-džem'u (okupljanje), zbog toga jer se muslimani u njemu okupljaju svake sedmice jednom...

Allah je vjernicima naredio da se u ovom danu okupe radi ibadeta, pa kaže: 'O vjernici, kada se u petak na molitvu pozovete, kupoprodaju ostavite i požurite da molitvu obavite!'» (Sura El-Džumu'a)

Rekao je Ibn el-Kajjim: «Dan džume je dan ibadeta! U odnosu na ostale dane, on je poput ramazana naspram ostalih mjeseci, a sat u kojem se prima dova u njemu - poput je Lejletul-kadra u ramazanu.» (Zadul-Me'ad, 1/398)

Razlozi odlikovanosti petka nad drugim danima:

1. To je najvrjedniji dan, jer se u hadisu od Ebu Hurejre prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Najvrjedniji dan u kojem je sunce izašlo je dan džume. U tom danu je stvoren Adem, tog dana je on uveden u Džennet, tog dana je iz njega izveden, a Sudnji dan će se desiti u danu džume.» (Muslim)
2. U ovom danu klanja se džuma-namaz koja spada među najupečatljivije farzove islama i među najveličanstvenija okupljališta muslimana. Onome ko ostavi džumu zbog nemara, Allah će zapečatiti srce, kao što se navodi u hadisu kod imama Muslima.
3. U ovom danu nalazi se sat u kojem Allah prima dove. Od Ebu Hurejre prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: «Zaista u danu džume postoji sat u kojem rob musliman, ako zamoli nešto Allaha, stojeći u namazu, On će mu to i dati....» (Buharija i Muslim)
4. Sadaka je petkom vrjednija. Rekao je Ibn Kajjim: «Sadaka udijeljena u ovom danu je, u odnosu na ostale dane u sedmici, poput sadake udijeljene u mjesecu ramazanu u odnosu na ostale mjesece.»
5. To je dan u kome će se Uzvišeni Allah pokazati Svojim vjernicima u Džennetu. Od Enesa ibn Malika prenosi se da je u povodu riječi Uzvišenog Allaha: «...U njemu će imati što god zažele - a od Nas još i više» (sura Kaf, 35), rekao: "On će se njima pokazivati svakog petka!"
6. Petak je sedmični praznik i dan radosti. Od Ibn Abbasa prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Zaista je Allah

ovaj dan učinio praznikom, pa ko dočeka petak, neka se okupa...» (Ibn Madže, a nalazi se i u Sahihu Et-Tergib, 1/298)

7. To je dan u kojem se brišu grijesi. Od Selmana se prenosi da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: «Koji se god čovjek okupa u petak, i očisti se koliko to bude u mogućnosti, i namaže se uljem ili se namiriše kod svoje kuće, zatim ode u džamiju ne uznemiravajući nikoga, potom klanja ono što mu je Allah propisao, te šuteći sasluša dok imam bude govorio, bit će mu oprošteno ono što se nalazi između ovoga dana i sljedećeg petka.» (Buharija)
8. Nagrada za svaki korak. Od Evsa ibn Evsa prenosi se da je rekao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: «Ko se u petak okupa, pa porani (na džumu), i približi se imamu i bude šutio (za vrijeme hutbe), za svaki korak će imati vrijednost godine dana posta i namaza, a to je Allahu lahko.» (Ahmed i autori Sunena, a Ibn Huzejme ga je ocijenio sahihom)

Poštovani brate u islamu!

Posveti petku posebnu pažnju u odnosu na ostale dane u sedmici umiljavajući se svome Gospodaru raznim vrstama ibadeta! Evo nekoliko preporuka u tom smislu:

1. Lijepo je da se na sabah-namazu petkom uče sure Es-Sedžde i El-Insan, jer je i Allahov Poslanik, alejhis-selam, imao običaj da ih tada uči. (Buharija i Muslim)
2. Lijepo je da čovjek donosi što više salavata na

Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Od Evsa ibn Evsa prenosi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: «Zaista, najvrjedniji dan je dan džume! Tog dana je stvoren Adem, u tom danu je preselio, tog dana će se desiti puhanje, u tom danu će sve pomrijeti... stoga donosite u tom danu salavate na mene, jer vaši salavati, zaista, dopiru do mene.» (Ahmed i drugi. Nevevi ovaj hadis smatra sahihom)

3. U sunnet Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, spada i kupanje na ovaj dan, jer je on, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Ko od vas dočeka džumu, neka se okupa.»

4. Također je lijepo da u petak čovjek obuče najljepše odijelo, da se namiriše i očisti svoje zube. Od Ebu Seida el-Hudrija prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Svaki punoljetni čovjek treba da se petkom okupa, da upotrijebi misvak (opere zube) i da se namiriše ukoliko ima mogućnost za to.» (Muslim)

5. Lijepo je poraniti na džuma-namaz. Ovaj sunnet je gotovo zamro, pa neka se Allah smiluje onome koji ga u svome mjestu oživi! Od Ebu Hurejre prenosi se da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Kada dođe petak, meleki stanu na vrata džamije i zapisuju sve jednog po jednog. Primjer onoga koji porani na džumu je poput onoga koji zakolje devu za kurban, zatim onoga onaj koji žrtvuje kravu, zatim ovcu, zatim kokoš, zatim jaje. Pa, kada dođe imam i sjedne na minber, oni sklope svoje stranice i sjednu da slušaju zikr.» (Buharija)

6. Lijepo je petkom proučiti suru El-Kehf. Od Ebu Seida el-Hudrija prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Ko petkom prouči suru El-Kehf, bit će mu dato svjetlo između dvije džume.» (Hakim i Bejheki, a Albani kaže da je sahih)

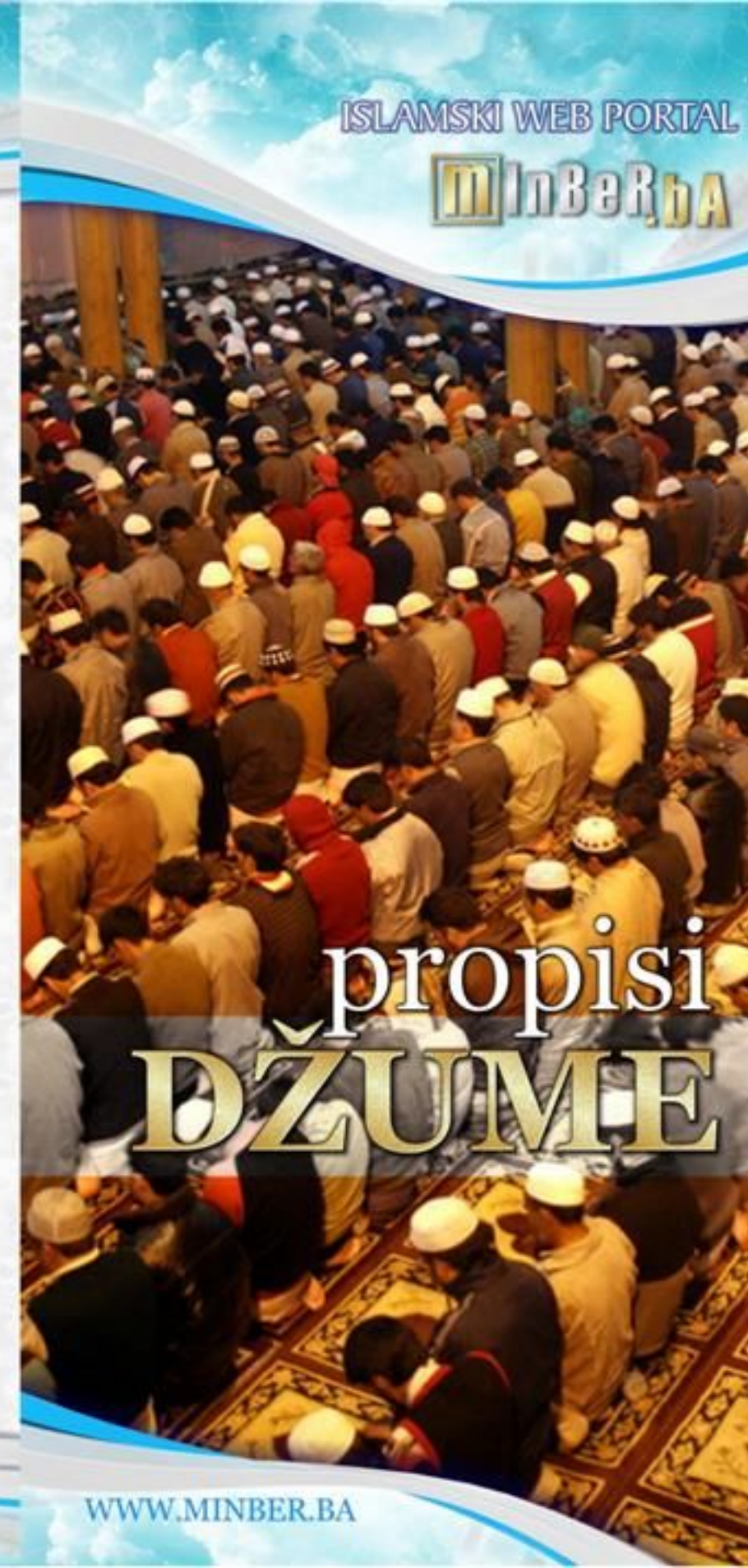
7. Nije dozvoljeno onome kome je obaveza džumu klanjati da petkom putuje, nakon što je nastupilo njeno vrijeme, dok je ne klanja. (Zadul-Me'ad, 1/382)

8. Pokušeno je postiti samo petak ili odrediti noć uoči petka za noćni namaz, jer se u hadisu od Ebu Hurejre prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Ne određujte za namaz noć uoči petka, niti dan petak za post pored ostalih dana, osim ako neko od vas već bude postio...» (Muslim) Ko bude želio postiti petak, obaveza mu je da posti dan prije ili dan poslije, zbog riječi Poslanikovih: «Neka niko od vas ne posti u petak, osim ako bude postio dan prije ili dan poslije!» (Buharija i Muslim)

9. Onaj koji uđe u džamiju za vrijeme hutbe, treba da klanja dva rekata prije negoli sjedne jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Ako neko od vas dođe na džumu za vrijeme hutbe, neka klanja dva rekata, a zatim neka sjedne.» (Muslim)

10. U toku hutbe, muslimani su dužni da šute i pomno prate imamovo izlaganje. Od Ebu Hurejre prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: «Ako na džumi, dok imam drži hutbu, makar i najbližem do sebe kažeš: 'Šuti!' - učinio si besmislicu (koja kvari nagradu džume)!» (Muslim)

Dragi brate, petak je simbol našega jedinstva i simbol naše ljubavi i solidarnosti! Zbog toga, trebamo nastojati da ovom vrijednom i korisnom danu u našim srcima podarimo mjesto koje mu pripada. Naš Gospodar u tom danu vjernicima daruje posebne počasti, stoga molimo Allaha da i nas obraduje nagradama koje nudi petkom!

propisi DŽUME